Nederlandse Vereniging
voor Raadsleden

Meer grip op de financiën

Helmond

3 juni 2024

Meer grip op de financiën: actualiteit en herhaling

Inhoud

Eerst: actualiteit, stand van zaken

Ravijn 2026, voorjaarsnota, regeerakkoord

Daarna: herhaling basis, na 2 jaar raad

Bevoegdheden, programma, cyclus, reserves,

wat doe je als raad/raadslid met de begroting

Meer grip op de financiën: 2022-2023

2022 - 2025

Goede afspraken over forse groei 2022-2025

+ introductie ravijn per 2026

Meer grip op de financiën: 2024

2024

Aanpassing afspraken over groei 2022-2025

Voorjaarsnota Rijk: nieuwe afspraken 2024-2029

maar financiële compensatie voor gevolgen

Meer grip op de financiën: 2025

2025

Volumegroei zou zijn € 920 miljoen

Maar onverwachte korting € 675 miljoen

Saldo groei € 245 miljoen

Plus compensatie loon- en prijsstijging

(+ Extra compensatie Wmo € 75 miljoen)

Nog onduidelijk wat provincies willen

Meer grip op de financiën: Ravijnjaar 2026

Ravijnjaar 2026

- was € 3,0 miljard

- opschalingskorting € 675 miljoen

geschrapt

- resteert € 2,3 miljard

- wel compensatie lonen en prijzen, € 1 mld

- totale achteruitgang € 1,3 miljard

- = ruim 3% van gemeentefonds

Meer grip op de financiën: Ravijnjaar 2026

Maar!

- 2022 – 2024 hoge groei gemeentefonds

- 2021: overschot jaarrekeningen € 1,8 mld

- 2022: overschot jaarrekeningen € 3,7 mld

Meer grip op de financiën: Ravijnjaar 2026

Advies VNG

(1) Bereid ombuigingen 2026 voor, voer ze niet door

(2) Presenteer gevolgen van 5 belangrijkste daarvan

(3) Bezuinig vooral op medebewindstaken

VNG komt nog met aanvullend advies

Meer grip op de financiën: Ravijnjaar 2026

Regeerakkoord

Ravijn in stand gebleven

Risico: als tegenvallers, dan algemene bezuiniging

Alle spuks naar gemeentefonds, 10% korting

Belastingen:

- ozb: maximale stijging

- planbatenheffing

Meer grip op de financiën: 2027

2027

Ongeveer 1,5% groei

Plus compensatie loon- en prijsstijging

1,5% lijkt iets te weinig voor reële loongroei

en bevolkingsgroei

Meer grip op de financiën: herhaling basis

Bevoegdheden raad / college

Raad bepaalt:

- kort samengevat: bijna alles

- uitgaven en inkomsten per programma

- indeling van de programma's

- termijnen p&c-cyclus

College bepaalt:

- uitgaven en inkomsten bínnen programma

Meer grip op de financiën: herhaling basis

Bevoegdheden gemeente

Zolang structurele baten = structurele lasten:

Geen of bijna geen grenzen aan

- tarief ozb en andere belastingen

- bedrag dat gemeente leent

- schulden van de gemeente

Wel grenzen aan

- tarief leges: niet meer dan kostendekkend

Meer grip op de financiën: herhaling basis

Meerjarenbegroting

Raad stelt begroting van volgend jaar vast

en

neemt meerjarenbegroting voor kennisgeving aan

‘Krediet’

= toestemming vooruit lopen op meerjarenbegrot

Meer grip op de financiën: herhaling basis

Jaarcyclus financiën (1)

Verplicht:

- < 15 november begroting

- < 15 juli jaarrekening

Rest is vrije keus van raad

- dilemma: niet te vroeg, niet te laat

- advies: niet te veel

Spreek af wat het belangrijkste moment is

(Begroting of kadernota)

Meer grip op de financiën: herhaling basis

Wat doe je als raadslid bij B en J

(1) B en J: algemeen oordeel over beleid

(2) B: Keuzes maken binnen het beleid, binnen de grenzen van wat financieel kan.

(3) Moties mogen over beleid gaan, hoeft niet fin.

(4) Amendement bij begroting: dekking erbij

(5) Motie kadernota: college dekking laten zoeken

Meer grip op de financiën: herhaling basis

Reserves

- **Algemene reserve**
- **Bestemmingsreserve**
- **Voorziening**

Reserve inzetten = geld lenen

Nederlandse Vereniging
voor Raadsleden